

تحليل روستای ماخونیک

عنوان درس: تحلیل روستا و فناوری محیط

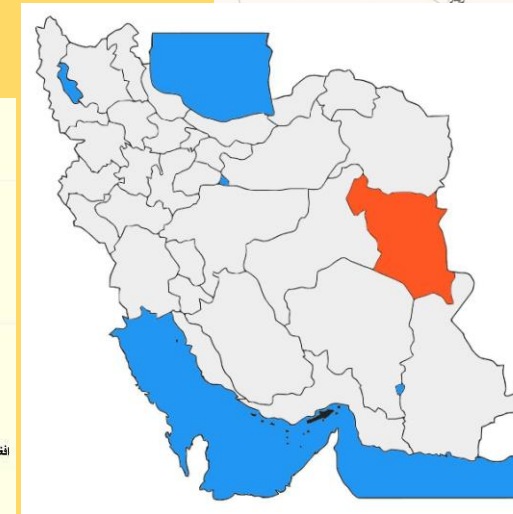
دانشجو: نگار جباری

استاد راهنما: طاهره بیگلر

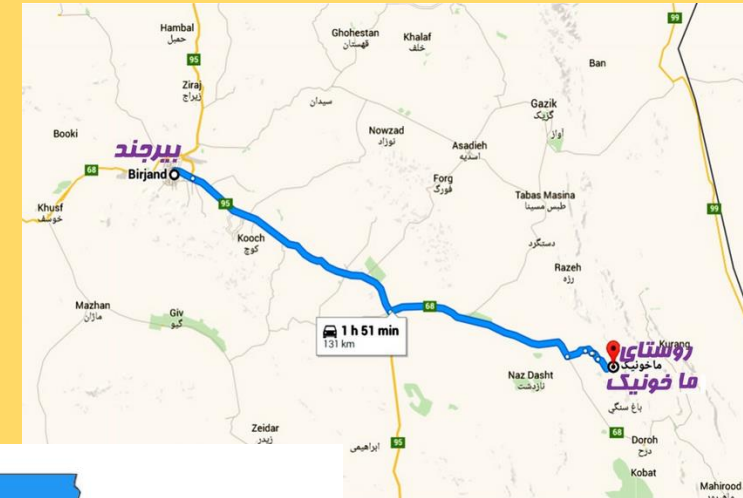
زمستان ۱۴۰۰

روستای ماخونیک کجاست؟

ماخونیک نام روستایی منحصر به فرد واقع در شهرستان سرپیشه استان خراسان جنوبی ایران است. روستای شگفت انگیز ماخونیک در فاصله ۷۸ کیلومتری شهر سرپیشه در جاده سرپیشه به دُرح و در نزدیکی مرز افغانستان قرار دارد. منطقه ماخونیک متشکل از ۱۲ آبادی است که روستای ماخونیک بزرگترین آبادی آن به شمار می‌آید. این آبادی‌ها شامل ماخونیک، کفاز، چاپنسر، توتک، سفال بند، سولابست، لجونگ (سفلی و علیا)، کلاته بلوچ، دامداه، میش نو، خارستو و جلا رو می‌باشند.

خراسان جنوبی

فاصله ی روستا تا استان
بیرجند (۱۳۱ کیلومتر)

معماری خانه‌های روستای ماخونیک

ویژگی های معماری

سقف های کله قوچی

سقف کوتاه و دیوارهای قطور، سقف خانه را به شکل کله قوچی یا درمی بنا می کنند و سپس با شاخ و برگ و گل روی آن ها را می پوشانند

سادگی در پلان

تنها دارای یک اتاق می باشند.

اختلاف سطح

تمامی خانه ها یک متر پایین تر از سطح زمین هستند.

استفاده از مصالح بوم آور

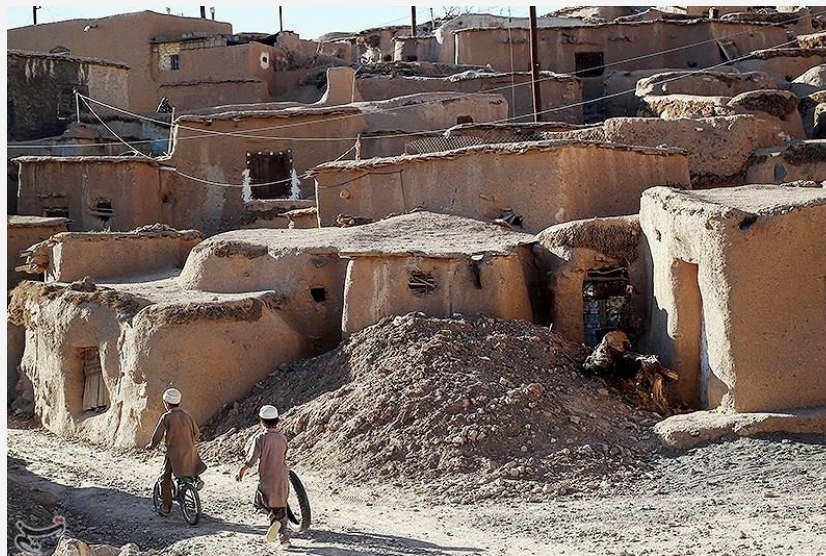
خاک رس، درختچه های خودرو، چوب درخت بنه، پسته کوهی

وجه اشتراک تمام خانه ها

درگاه ورودی

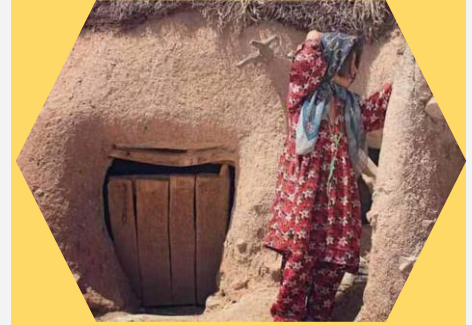
وجود وجه اشتراک تمامی این خانه در ورودی کوتاه، کوچک و یک یا دو پله در درگاه ورودی خانه است.

حس خاص خانه‌های ماخونیکی

آن‌ها خانه‌های خود را بصورت فشرده در کنار یکدیگر می‌سازند و خبری از ایوان، حیاط و حتی پنجره نیست. و تنها درگاه این خانه‌ها همان درهای کوتاه ورودی است. هم معماری خاص خانه‌های این منطقه نشان‌دهنده همدلی و همراهی بیش از اندازه اهالی این روستا است. شاید محیط منازل آن‌ها در ظاهر بسیار ساده و محقر باشد اما حس صفا و صمیمیت در معماری آن به وضوح احساس می‌شود.

بخش های خاص خانه های ماخونیک

با مطالعه بر روی خانه های این روستا به یکسری عناصر مشترک خواهیم رسید که در این بخش به آن ها اشاره خواهیم کرد

- کندوک : محل ذخیره و نگهداری مواد غذایی
- طاقچه علمی : محل نگهداری کتاب
- جافرشی : محل پهن کردن زیر انداز
- جاپالیش : محل نگهداری ظرف سفالی نمک
- جادستاس : محل نگهداری دستاس
- جاسفره : محل نگهداری سفره و خمیر کردن آرد
- کرشک : اجاق ساخته شده در کنار دیوار به همراه دودکش
- کرکار : کارگاه بافندگی
- پهلو کرشکی : جایی در کنار اجاق برای قرار دادن هیزم و دیگ

جهت قرار گیری
خانه ها در این
روستا جنوب تا
جنوب غربی
میباشد.

بعد اجتماعی اهالی روستای

شیوه زندگی منحصر به فرد

کوتاه قامتی

کوتاه قدی اهالی روستای ماخونیک سبب شده است که این روستای به سرزمین آدم کوتوله‌ها شهرت پیدا کند.

ازدواج فامیلی بومیان این منطقه و رژیم غذایی خاص آن‌ها کوتاه قدی را جز ژن اصلی مردمان این منطقه قرار داده است و قد اهالی این روستا هرگز از ۱/۴۰ متر بیشتر نبوده است.

بعد اقتصادی روستای ماخونیک

منبع درآمد

کار در معدن سنگ

قالیبافی

کشاورزی

دامداری

حصولاتی همچون شلغم، گندم، جو، سیر، زردک و چغندر به وفور در روستا کشت می شود ولی زعفران، گوجه فرنگی و پیاز از معدود محصولات کشاورزی هستند که در ماخونیک پیدا می کنید. همچنین تعداد محدودی درخت سیب، بادام، عناب، انگور، توت، انار و انجیر هم در کنار جوی های آب مشاهده می شود.

اعضای خانواده

ویژگی های معماری

مادر

۴۰ ساله. مشغول به شغل
قالیبافی و کمک در امور
کشاورزی و دامداری.

پدر

۵۳ ساله. رسیدگی به باغچه
ی خانه و شغل اصلی
دامداری

پسر

۲۵ ساله. شغل اصلی کار در
معدن روستا

دختر

۱۷ ساله. محصل. قالیبافی مسئول رسیدگی
به امور اجاره سوئت که در حیاط خانه قرار
دارد..

زمین محل پروژه

محل انجام پروژه

قلعه تاریخی

مسجد جامع

دسترسی اصلی محلی

موقعیت مکانی: در قسمت مرکز شمالی روستا قرار دارد
مساحت زمین: ۱۹۳ متر مربع
دسترسی ها: نزدیک به دسترسی اصلی محلی و قلعه تاریخی که
جنبه گردشگری دارد.

